

ประวัติชีวิตและผลงาน
นางนงไฉน ปริญญาธวัช
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

ประวัติชีวิต

นางนงไฉน ปริญญาธวัช เกิดวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ ที่จังหวัดชัยภูมิ

ประวัติการศึกษา

นางนงไฉน ปริญญาธวัช เรียนชั้นประถมและมัธยม ที่โรงเรียนประจำจังหวัดชัยภูมิ จากนั้นได้เข้าศึกษาในหลักสูตรฝึกหัดครูประถม โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย หลักสูตร ๓ ปี (รุ่นที่ ๑) และจบปริญญาตรีกฎหมาย จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๔๘๖ บรรจุเป็นครูตรี โรงเรียนสตรีจังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นครูโรงเรียนพาณิชยการพระนคร
พ.ศ. ๒๕๐๒ ลาออกจากการเป็นครู เนื่องจากสุขภาพ

การสร้างสรรคงานวรรณศิลป์

กาญจนา นาคั่นทน เป็นนามปากกาของ นงไฉน ปริญญาธวัช เริ่มสร้างงานประพันธ์ในหนังสือ “นครสาร” เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ มีความชำนาญในการเขียนนวนิยาย บทความ สารคดี เรื่องสั้น และบทกวี มีความสามารถในการเขียนหนังสือได้หลายแนวหลายประเภท มีผลงานประพันธ์หลายประเภทอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีเรื่องยาวประมาณ ๖๐ เรื่อง และเรื่องสั้นอีกกว่า ๑๐๐ เรื่อง

กาญจนา นาคั่นทน เป็นนักเขียนที่มีศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ทัศนะต่าง ๆ เป็นนวนิยายที่แฝงไว้ด้วยแง่คิด โดยเฉพาะในเชิงศีลธรรม และสามารถสื่อถึงเหตุการณ์ในขณะนั้นว่าบ้านเมืองมีความเป็นไปอย่างไร สิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือความสนุกสนาน น่าอ่าน น่าติดตาม มีอารมณ์ขันสอดแทรกไว้เสมอจนทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนสอดแทรกไว้โดยไม่รู้สึกรู้สีกตัว และก่อนที่จะเขียนทุกเรื่อง กาญจนา นาคั่นทน จะต้องค้นคว้า ไม่ว่าจะด้านเอกสาร ข้อมูล หรือจะต้องเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ด้วยตัวเอง หรือบางเรื่องถึงขั้นสมัครเข้าไปเป็นนักเรียนชั้น ป. ๑ ของโรงเรียนในอำเภอซอยดาวก็ยังเคยเขียนเรื่อง “ผมชื่อไอ้จุก” ซึ่งมีผู้อ่านรายการการศึกษาออกโรงเรียนท่านหนึ่งเสนอ ให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาของนักเรียน การใช้ภาษาอ่านเข้าใจง่ายเหมาะกับยุคสมัย การดำเนินเรื่องราวน่าติดตาม จนหลาย ๆ เรื่องถูกนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์หลายครั้ง อาทิ ผู้ใหญ่ลีกับนางมา ผู้กองยอดรัก หรือชื่นชิวานาวี เป็นต้น

นามปากกา : กาญจนา นาคั่นทน ธวัชดี น.ฉ.น. และดนัยศักดิ์ (ซึ่งใช้ในการส่งเรื่องเข้าประกวดเท่านั้น)

งานเขียนครั้งแรก : นวนิยายเรื่อง “จุฬามายาลัยทางของกานดา” ใช้นามปากกา กาญจนา นาคั่นทน ลงพิมพ์ในนครสาร เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙

ผลงาน

เรื่องสั้น กว่า ๑๐๐ เรื่อง อาทิ รวมเรื่องสั้น ผนเดือนห้า เต็มผันว้นฟ้าใส ฯลฯ
นวนิยาย กว่า ๕๐ เรื่อง

๑. ผู้กองยอดรัก	๑๔. เบญจวรรณ
๒. ชื่นชีวานาวี	๑๕. บ่วงโลกีย์
๓. โลกกว้าง	๑๖. คะนิงนิจ
๔. ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา	๑๗. ยอดรักผู้กอง
๕. กุ้งนาง	๑๘. ผู้กองอยู่ไหน
๖. เกวลีสวยดาว	๑๙. ขโมยที่รัก
๗. สามตรุณ	๒๐. ธรรมเนียมนี้ใครครอง
๘. พี่ชาย	๒๑. ผัวแม่เอ๊ย
๙. หนูน้อยกลอยใจ	๒๒. คลื่นเสนหา
๑๐. ผมชื่อไอ้จุก	๒๓. วิมานดิน
๑๑. ไปรษณีย์ทำหล่น	๒๔. สะใภ้ภูธร
๑๒. มาลัยรัก	๒๕. สะใภ้แขก
๑๓. จุดหมายปลายทางของกานดา	ฯลฯ

“**ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา**” เป็นนวนิยายไทยเรื่องแรกที่นักเขียนและนักวิจารณ์ได้เขียนคำนิยามให้ว่าเป็นนวนิยายไทยเรื่องแรกที่เข้ามาตรฐานสากลประเภทเรียลลิสติก

ผลงานประเภทเรื่องสำหรับเยาวชน

๑. สามตรุณ	๗. พี่ชาย
๒. เขาชื่อเดช	๘. หนูน้อยกลอยใจ
๓. โลกกว้าง	๙. แม่ได้ผูนมาแล้ว
๔. บ้านไร่ชายแดน	๑๐. บ้านหนูอยู่หาดเสี้ยว
๕. หนูชอบเชียงใหม่	๑๑. บุญส่ง
๖. หนูแพงที่รัก	๑๒. ผมชื่อไอ้จุก

เรื่องแปล : นิทานคุณย่า (แปลจากนิทานรัสเซีย ๑ เรื่อง)

สารคดี : กว่า ๑๐ เรื่อง อาทิ

๑. คุณป้าท่องโลก

เป็นเรื่องที่จะเดินทางรอบโลกแต่ไม่สำเร็จ เพราะไปพบอาจารย์กำลังป่วยที่สหรัฐอเมริกา ท่านขอร้องให้พากลับประเทศไทย เพราะท่านอยากจะเสียชีวิตที่ประเทศไทย และเสียชีวิตที่ไม่ได้เขียนลงในเล่มนี้ คือเรื่องภาษาไทย ขณะนั้นนั่งรถไฟจะไปจนสุดเพื่อชมขั้วโลกเหนือ ขณะที่นั่งคุยกับลูกสาวคุณจิต เจ้าของสำนักพิมพ์แพรวพิทยา ผู้พิมพ์ผลงานของดิฉันอยู่ขณะนั้น รถไฟกำลังผ่านเนเธอร์แลนด์ เราไม่ได้ลงแต่นั่งชมภูมิประเทศ มีสตรีกลางคนผู้หญิงขึ้นรถไฟและเข้ามานั่งในห้องของเรา ซึ่งเรากำลังคุยกันอย่างสนุกสนานหญิงที่เข้ามาใหม่ฟังเราจนจบเรื่องแล้วก็ทักทายเราและถามว่า เราพูดภาษาอะไร เธอฟังเหมือนฟังเพลง

เราตอบว่า “ภาษาไทย” แล้วเราก็อ้าวเราะกับเธอผู้นั้น นานต่อมาจนกระทั่งพิมพ์เรื่องนี้แล้ว ดิฉันจึงนึกขึ้นได้ว่า ภาษาไทยนี้ นอกจากพวกฝรั่งที่มาเรียนภาษาไทยจะพากันบ่นว่า “ภาษาไทยนี้ยากมาก” ก็จริงของเขา เราไม่เถียง แต่ภาษาไทยไพเราะเหมือนเสียงดนตรีนั่นเพ่งทราบ ครูไม่เคยสอนและไม่เคยฟังใครพูด ดิฉันจึงคิดคนเดียว เทียบเสียงดนตรี ภาษาดนตรีมี ๗ เสียง โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด ภาษาไทยมีเสียง เอก โท ตรี จัตวา กอ ก่อ ก้อ ก๊อ ก๋อ ห้าเสียง ใครฟังจึงเหมือนเสียงเพลง ดิฉันอยากจะให้อาจารย์สอนภาษาไทย ในโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ได้บอกหรือสอนเรื่องนี้ เพื่อเกียรติภูมิของประเทศไทยต่อไปอีกนาน ๆ นี่คือการปรารถนาอย่างหนึ่งของกาญจนา นาคັນท์ ที่มีต่อแผ่นดินไทย

๒. แด่น้องหญิงด้วยดวงใจ

เป็นสารคดีที่เขียนขึ้นเพื่อช่วยเพื่อนหญิงที่ถูกข่มขืน ขณะที่ดิฉันอยู่ที่อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี มีชาวนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนแห่งหนึ่งถูกข่มขืนแล้วฆ่าถึง ๒ คน ในระยะเวลาห่างกันไม่ถึงปี ดิฉันจึงขอร้องศึกษาธิการอำเภอ ออกไปพูดให้นักเรียนหญิงฟังทุกโรงเรียนในอำเภอ นายแพทย์ใหญ่ของอำเภอ ก็ให้พยาบาลไปคุยกับนักเรียนว่า เมื่อถูกข่มขืนแล้วควรจะทำอย่างไร เรื่องนี้ ดิฉันคิดว่าสำคัญมากสำหรับสตรี ขอไปพูดที่มหาวิทยาลัยจันท์ เมื่อเดินทางไปนครราชสีมาและชัยภูมิ ก็ขอไปพูดที่โรงเรียนสตรี และแจกหนังสือให้กับห้องสมุดทุกแห่งหวังว่าคงเป็นประโยชน์แก่เพื่อนหญิงด้วยกันบ้างไม่มากนัก

๓. นี่แหละลังกา

๔. จวบปากมังกร

๕. กาญจนาไปหาเรื่องเมืองชัยภูมิ

ฯลฯ

ผลงานที่นำไปสร้างภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ หรือละครวิทยุ

๑. ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา

๒. ธรรมเนียมนี้ใครครอง

๓. ผู้กองยอดรัก

๔. ยอดรักผู้กอง

๕. ผู้กองอยู่ไหน

๖. กุ้งนาง

๗. ขโมยที่รัก

๘. ชื่นชีวนาวี

๙. เกวีสอยดาว ทำเป็นภาพยนตร์ ขอเปลี่ยนชื่อเป็น “นางสาวลูกตก”

๑๐. สาวใช้คนใหม่

๑๑. ทางหลวง ทำเป็นภาพยนตร์ ขอเปลี่ยนชื่อเป็น “ทางรัก – ทางหลวง”

ผลงาน นามปากกา “กาญจนา นาคັນท์”

นวนิยาย

๑. ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา	พ.ศ. ๒๕๑๑ (ช่อง ๓ เชาลิขสิทธิ์ ๑๐ ปี)
๒. ธรณีนี้นี้ใครครอง	พ.ศ. ๒๕๕๓ (ช่อง ๓ เชาลิขสิทธิ์ ๑๐ ปี)
๓. ผู้กองอยู่ไหน	พ.ศ. ๒๕๒๖
๔. ผู้กองยอดรัก	พ.ศ. ๒๕๕๓ (ช่อง ๓ เชาลิขสิทธิ์ ๑๐ ปี)
๕. ยอดรักผู้กอง	พ.ศ. ๒๕๕๔ (ช่อง ๓ เชาลิขสิทธิ์ ๑๐ ปี)
๖. กุ้งนาง	พ.ศ. ๒๕๕๓ (ช่อง ๓ เชาลิขสิทธิ์ ๑๐ ปี)
๗. ชื่นชิวานาวี	พ.ศ. ๒๕๕๓ (ช่อง ๓ เชาลิขสิทธิ์ ๑๐ ปี)
๘. เธอเป็นเพียงแหวนพลอย	พ.ศ. ๒๕๓๖
๙. เจริญศรีเจริญสุข	พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๐. หมอภาวิตา	พ.ศ. ๒๕๓๒
๑๑. คลื่นแสนหา	พ.ศ. ๒๕๑๑
๑๒. ผัวแม่เอ๊ย	พ.ศ. ๒๕๑๗
๑๓. เขาชื่อเดช	พ.ศ. ๒๕๐๐
๑๔. สาวสิบหก	พ.ศ. ๒๕๓๑
๑๕. แม่...ได้ผ่านมาแล้ว	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้
๑๖. เกวีสวยดาว	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้
๑๗. คุณป้าท่องโลก	พ.ศ. ๒๕๐๐
๑๘. เดิมฝันวันฟ้าใส	พ.ศ. ๒๕๑๓
๑๙. จดหมายจากชายแดน	พ.ศ. ๒๕๓๑
๒๐. หนูชอบเชียงใหม่	พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๑. สะใภ้แซก	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้ สตรีสาร
พลอยจันทร์พิมพ์ใหม่
๒๒. ทางลวง	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้ สตรีสาร
พลอยจันทร์พิมพ์ใหม่
๒๓. ถนนสายนี้ชื่อพิศวาสมาตกรรม	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้ สตรีสาร
พลอยจันทร์พิมพ์ใหม่
๒๔. สะใภ้ภูธร	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้
๒๕. จดหมายปลายทางของกานดา	พ.ศ. ๒๕๘๖
๒๖. เบญจวรรณ	พ.ศ. ๒๕๙๙
๒๗. ปันรสี	พ.ศ. ๒๕๑๓
๒๘. ตามนาง	พ.ศ. ๒๕๑๘
๒๙. สามดรุณ	พ.ศ. ๒๕๒๐
๓๐. มาลัยรัก	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้
๓๑. บ่วงโลกีย์	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้
๓๒. แค่ขอบฟ้า (สาวใช้คนใหม่)	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้
๓๓. คะนิงนิจ	ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

๓๔. ขโมยที่รัก

๓๕. รักต้องซ่อน

๓๖. พระจันทร์จวนเพ็ญ

๓๗. สัญญารัก

๓๘. บุญส่ง

๓๙. บ้านหนูอยู่หาดเสี้ยว

๔๐. บ้านไร่ชายแดน

๔๑. หนูแพงที่รัก

๔๒. พี่ชาย

๔๓. หนูน้อยกลอยใจ

๔๔. ราตรีสีทอง

๔๕. สวรรค์แค่เอื้อม

๔๖. แขวโล

๔๗. รักสลักใจ

๔๘. พระพี่นางสุพรรณกัลยาณี

๔๙. วิมานดิน

๕๐. ฝนเดือนห้า

๕๑. นิทานคุณย่า

๕๒. ไปรษณีย์ท่าหล่น

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

(ช่อง ๓ ซีแอลทีวี ๑๐ ปี)

พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักพิมพ์พลอยจันทร์

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

สำนักพิมพ์แพร่พิทยา

(ได้รางวัลจากธนาคารกรุงเทพ)

สำนักพิมพ์แพร่พิทยา

(ได้รางวัลจากธนาคารกรุงเทพ)

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

กรมวิชาการพิมพ์เผยแพร่

กรมวิชาการพิมพ์เผยแพร่

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

(ช่อง ๓ ซีแอลทีวี ๑๐ ปี)

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

ค้นหาปีที่พิมพ์ไม่ได้

สำนักพิมพ์แพร่พิทยา

สำนักพิมพ์แพร่พิทยา

พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักพิมพ์พลอยจันทร์

เป็นเรื่องสุดท้าย

เรื่องสั้น

๑. รวมเรื่องสั้น

๒. ฝนเดือนห้า

๓. เต็มฝันวันฟ้าใส เป็นเรื่องสั้นที่คัดเอามาพิมพ์ใหม่

สารคดี

๑. คุณป้าท่องโลก

๒. แดนน้องหญิงด้วยดวงใจ

๓. นี่แหละลังกา

วิชาการ

๑. พาณิชยภูมิศาสตร์

ใช้ในการสอนในโรงเรียนพาณิชยการพระนคร และมีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบวิชานี้ ต่อมาได้ยกเลิก เพราะหาซื้อหนังสือไม่ได้ เนื่องจากไม่ได้พิมพ์ใหม่เมื่อเลิกสอนแล้ว

เรื่องสำหรับเด็ก

๑. สามตฤณ (ได้รับรางวัลงานวันสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๑)	
๒. เขาชื่อเดช	๙. หนูน้อยกลอยใจ
๓. โลกกว้าง	๑๐. ผมชื่อไอ้จุก
๔. บ้านหนูอยู่หาดเสี้ยว	๑๑. แม่ได้ผู้เฒ่าแล้ว
๕. บุญส่ง	๑๒. หนูชอบเชียงใหม่
๖. บ้านไร่ชายแดน	๑๓. นิทานคุณย่า
๗. หนูแพงที่รัก	(เรื่องแปลจากนิทานรัสเซีย)
๘. พี่ชาย	๑๔. เจริญศรี – เจริญสุข

ผลงานของนางนงไฉน ปริญญาธวัช หรือที่รู้จักกันในนามปากกา “กาญจนา นาคั่นทน” มีหลากหลายประเภท ได้แก่ นวนิยายประมาณ ๖๐ เรื่อง วรรณกรรมสำหรับเด็กกว่า ๑๐ เรื่อง เรื่องสั้น สารคดี และกวีนิพนธ์ ผลงานที่ได้รับความนิยมแพร่หลายตลอดมาคือ ผลงานประเภทนวนิยาย ได้แก่ นวนิยายพาฝันแนวชีวิตชนบท คือ **ผู้ใหญ่ลีกับนางมา ธรณีนี่นี้ใครครอง และชุดผู้กองยอดรัก** ผลงานประเภทวรรณกรรมเยาวชนมักเน้นแนวคิดให้เยาวชนรู้จักคุณค่าเชิงจริยธรรม รู้จักต่อสู้อุปสรรคในชีวิต นำเสนอแนวคิดเรื่องความรักในครอบครัวและเพื่อน ความเอื้อเฟื้อและความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ ผลงานหลายเรื่องนอกจากจะได้รับรางวัลระดับชาติแล้วยังได้รับเลือกให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงอุดมศึกษา สร้างนิสัยใหม่เริ่มรักการอ่านและตระหนักถึงคุณค่าของหนังสือในหมู่เยาวชน

ผลงานที่มีชื่อเสียงที่สุดของ “กาญจนา นาคั่นทน” คือ นวนิยายเรื่อง **ผู้ใหญ่ลีกับนางมา** ซึ่งเป็นนวนิยายแนวพาฝันหรือโรแมนติก นำเสนอชีวิตสังคมชนบท แต่งขึ้นเมื่อพ.ศ. ๒๕๐๖ ตีพิมพ์รวมเล่มใน พ.ศ. ๒๕๐๘ โครงเรื่องเป็นเรื่องราวของหญิงสาวชาวกรุงมีอาชีพเป็นเสมียน มีรายได้น้อย ต้องหารายได้พิเศษเป็นนางแบบแสดงแฟชั่นโชว์ ต่อมาได้รับมรดกจากยายเป็นเงิน ๑๐๐ ไร่ แถบตำบลคลองสิบเอ็ด อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เมื่อนางเอกลกลับมาใช้ชีวิตชนบท ได้พบชายชาวชนบทที่มีอาชีพเป็นชาวนาฐานะดีได้รับการศึกษาจนจบมหาวิทยาลัย คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้กลับมาพัฒนาบ้านเกิด เป็นผู้นำชุมชนท้ายที่สุดสาวชาวกรุงจึงตัดสินใจแต่งงานกับหนุ่มชนบทชาวนา

ผู้ประพันธ์นำเสนอให้เห็นชีวิตชนบทไทยภาคกลางทั้งด้านวิถีชีวิต ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ชีวิตชาวนาที่ต้องเผชิญอุปสรรคนานาประการ ทั้งจากดินฟ้า อากาศ และศัตรูพืช เป็นต้น ผู้ใหญ่ลี พระเอกของเรื่องเป็นผู้นำชาวนาซึ่งนำความรู้ทางการเกษตรมาช่วยพัฒนาบ้านเกิดตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แม้จะเป็นนวนิยายพาฝัน แต่ลักษณะนิสัยของตัวละครมีความสมจริง ผู้ประพันธ์อาศัยอารมณ์ขันของตัวละครสร้างเหตุการณ์ชวนขันตลอดเรื่อง ภาพชีวิตชนบทไทยในนวนิยายเรื่องนี้เน้นค่านิยมเรื่องความกตัญญูต่อบุพการี ความมีน้ำใจ ความรักใคร่สัมพันธ์กันฉันญาติมิตร ผู้ประพันธ์เสนอว่าหากมีผู้นำในชนบทที่มีน้ำใจและจริงใจต่อชุมชน ประเทศไทยก็คงรักษาความสุขในชนบทอย่างที่เคยมีมาได้

นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ถึง ๗ ครั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เรื่อยมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเสมอมาโดยไม่ล้าสมัย นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังกำหนดให้นวนิยายเรื่องนี้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลายปีมาแล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ซึ่งองค์การยูเนสโกยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก กล่าวยกย่องนวนิยายเรื่องนี้ไว้ในหนังสือ วิเคราะห์วรรณคดีไทย ว่า

“**ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา** เป็นนวนิยายในบรรณโลกของไทยที่พอจะหาดได้ตามมาตรฐานของตะวันตก ในประเภทเรียลลิสติกแอมโรแมนติก นอกจากนั้นผู้ใดที่อ่าน ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา แล้วจะได้เห็นภาพชีวิตในชนบท สมัยใหม่ของไทย อย่างที่อาจจะหาดอ้างได้ว่าเป็นภาพที่เกือบจะเป็นประจักษ์ตงภาพถ่าย แต่ไม่ใช่เท่านั้น เพราะ ภาพถ่ายนั้นถึงจะเป็นศิลปก็ยังไม่ถึงภาพวาดที่คล้ายของจริงที่ชีวิตประจักษ์ที่เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง แต่อาศัยศิลปะประกอบ เป็นหนังสือที่ทำให้แลเห็นชนบทไทยได้แจ่มแจ้งน่ารัก แต่ในขณะเดียวกัน นักประพันธ์เป็นผู้หญิงจะยอมใจให้วาดภาพที่เหมือนชีวิตจนถึงให้เห็นด้านที่น่าเกลียดน่ากลัวด้วยนั้น ย่อมไม่มีใจที่จะทำได้ **ผู้ใหญ่ลี้กับนางมา** จึงเป็นหนังสือที่ทำให้ผู้อ่านรักคนไทยและเมืองไทย ให้เห็นด้านที่น่าชื่นชมของชีวิต เป็นหนังสือที่จบลงโดยผู้อ่านได้รับความสบายใจ”

รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

พ.ศ. ๒๔๘๘ นวนิยายสำหรับเด็กเรื่อง “สามดรุณ” ลงพิมพ์ในหนังสือสตรีสารและได้รับรางวัล ชมเชย และรับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๑ “โลกกว้าง” เป็นเรื่องเกี่ยวกับธรรมะ โลกธรรม ๘ ได้รับรางวัลจากองค์การยูเนสโก และรางวัลประเภทส่งเสริมศีลธรรม

พ.ศ. ๒๕๑๘ “ธรณีนี้นี้ใครครอง” รางวัลชมเชย ครั้งที่ ๑ ประเภทวรรณกรรมเยาวชน งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๓ “บุญส่ง” รางวัลบัวหลวงของธนาคารกรุงเทพ ปี ๒๕๒๓

“บ้านหนูอยู่หาดเลี้ยว” รางวัลของธนาคารกรุงเทพ ปี ๒๕๒๓ ประเภทส่งเสริมอาชีพ

พ.ศ. ๒๕๓๗ นวนิยายเรื่อง “แม่...ได้ฟุ้งมาแล้ว” ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่น จาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และรางวัลชมเชย ครั้งที่ ๓ จากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี ๒๕๓๗

ได้รับโล่เกียรติคุณในฐานะผู้อุทิศทรัพย์มรดกไทยดีเด่นด้านภาษาและวรรณกรรมจาก จังหวัดจันทบุรี

พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้รับโล่เกียรตินิยมจากสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยในฐานะนักเขียน
ผู้สร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่าแก่งวรรณกรรมไทยมาเป็นเวลานานต่อเนื่องและ
เป็นที่นิยมยกย่องอย่างกว้างขวาง

การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม

กาญจนา นาคนนท์ นอกจากจะใช้เวลาในการศึกษา ค้นคว้า เดินทางเพื่อหาข้อมูลในการเขียน
หนังสือแล้ว เมื่อมีเวลาว่างก็จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม โดยได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคม
ชมรม สังคม และส่วนราชการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น ในการเป็นนักเขียนได้เป็นสมาชิกของ ๒ สถาบัน
ได้แก่

๑. สมาคมภาษาและหนังสือ

๒. สมาคมนักเขียน

- ทำงานเพื่อสังคมเรื่องของสตรีและเยาวชนในจังหวัดจันทบุรี นครราชสีมา
- ทำงานด้านวัฒนธรรม เคยได้รับเชิญให้ไปเป็นกรรมการเมื่อเริ่มก่อตั้งสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
เป็นครั้งแรก

- ทำงานด้านการศึกษา ได้รับเชิญจากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นกรรมการสถานศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้สนับสนุน
ทุนทรัพย์ในการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่ที่รื้อ บางครั้งยังได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรให้ความรู้
แก่นักศึกษาด้านภาษาและวรรณกรรม และทุกครั้งที่มีการจัดประชุมหรือเป็นวิทยากร ได้บริจาคเงินที่เป็น
ค่าตอบแทนให้สถานศึกษา กศน. เพื่อไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป เพียงเพราะคิดว่างานการศึกษานอกโรงเรียน
ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติมากมาย โดยเฉพาะกับคนยากจน คนด้อยโอกาส ได้มาศึกษาเล่าเรียน
ซึ่งหลายคนก็สามารถประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ นักการเมือง ทั้งระดับชาติ
และระดับท้องถิ่น

ปัจจุบัน กาญจนา นาคนนท์ ได้จัดตั้งกองทุน “กาญจนานาคนนท์” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจรรโลง
พระพุทธศาสนาและตอบแทนคุณแผ่นดิน และจะช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา หรือผู้ยากไร้ และขาดโอกาส
โดยกองทุนจะจัดกิจกรรมต่าง ๆ หลายด้าน และที่ดำเนินการไปแล้วคือ ห้องสมุดกาญจนานาคนนท์ ซึ่งจัดให้
มีผลงานของกาญจนา นาคนนท์ ทั้งหมด และมีหนังสือเก่า ๆ หายาก หนังสือวิชาการ นวนิยาย สารคดีต่าง ๆ
ซึ่งนอกจากจะเก็บรวบรวมของตนเองแล้ว ยังมีหนังสือจากผู้มีจิตศรัทธาและหน่วยงาน บริจาคมาให้
เพื่อบริการให้แก่พี่น้องในชุมชนและสังคมต่อไป

ห้องสมุดกาญจนานาคนนท์ได้ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม
๒๕๕๔ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรีเป็นประธานในพิธีเปิดและงานของกองทุนนี้ตั้งอยู่บนพื้นที่ ๓๕ ไร่
และหากต่อไปไม่มีผู้มาช่วยบริหารจัดการ ทางกองทุนก็จะมอบทรัพย์สินทั้งหมดให้แก่มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ต่อไป
และนี่คืองานสุดท้ายของชีวิต “กาญจนา นาคนนท์”